

Tro, unge og selvskade

Af akademisk medarbejder, cand.scient.san.publ., Sarah Grube Jakobsen

Center for Selvmordsforskning indsamler årligt data om unges selvskadende adfærd via en spørgeskemaundersøgelse. I 2017 omhandlede undersøgelsen bl.a. spørgsmål om tro. I alt deltog 3824 unge i alderen 13-19 år fra 31 skoler.

Sårbarhed, alvorlige tanker og selvskade

I 2017 var der knap 14% sårbare unge. Sårbar defineres som unge, der i løbet af det seneste år har haft alvorlige, personlige, følelsesmæssige eller psykiske problemer, hvor de følte, at de havde brug for professionel hjælp.

27% af de unge har haft alvorlige tanker om at skade sig selv, mens omkring 17% af de unge svarede, at de på et tidspunkt havde skadet sig selv.

Hvilken tro har de unge?

I spørgeskemaet lyder et af spørgsmålene: "Hvilket af de følgende udsagn om tro passer bedst på dig?". Svarmulighederne er oplistet i Tabel 1. Langt de fleste unge svarer, at de

er kristne (44%), mens næst flest svarer, at de er ateister (24%). Lidt mere end hver femte tror på, at der er mere mellem himmel og jord. 4% er muslimer, mens buddhister og hinduer tilsammen udgør 1% i undersøgelsen. De unge, der svarer "Andet" (6%), nævner ofte en blanding mellem flere af svarmulighederne.

Kan troen være en beskyttende faktor?

Som det fremgår af Tabel 1, er kristne og muslimer de to grupper, hvor færrest skader sig selv. For at undersøge dette fænomen nærmere er der både lavet en simpel og multipel regressionsanalyse.

Den simple regressionsanalyse består af én forklarende variabel. Her har de to religioner, islam og kristendom, en beskyttende effekt på selvskade i forhold til at være ateist. Dette vises i Tabel 1, hvor risikoen for selvskade (OR) er hhv. 0,58 og 0,66. Det vil eksempelvis sige, at ud af de unge, som tror på islam, er risikoen for at de skader sig selv 42% mindre i forhold til

Tabel 1: Tro og selvskade

Udsagn	Andel i undersøgelse	Andel selvskadende	Risiko for selvskade (OR)	
			Simple regression	Multipel regression ⁽¹⁾
Jeg er buddhist	0,9%	22,6%	1,28	1,91 [0,67-5,44]
Jeg er hindu	0,2%	25,0%	1,44	2,98 [0,47-18,95]
Jeg er muslim	4,2%	11,8%	0,58*	0,69 [0,37-1,27]
Jeg er kristen	43,9%	13,3%	0,66**	0,62** [0,47-0,83]
Jeg tror, at der er mere mellem himmel og jord	21,3%	21,8%	1,20	0,75 [0,55-1,01]
Jeg er ateist (jeg tror ikke på noget)	23,6%	18,8%	1	1
Andet	5,8%	25,9%	1,51	0,94 [0,60-1,48]

⁽¹⁾ Justeret for køn, alder, uddannelse, region, husstand, sårbarhed og alvorlige tanker om selvskade
*p<0,05 // **p≤0,001 (signifikante værdier)

gruppen af unge, der er ateister.

I den anden analyse justeres der for køn, alder, uddannelsessted, region, husstands-sammensætning, sårbarhed og alvorlige tanker om selvskaade. Analysen viser, at de kristne har en signifikant mindre risiko for at skade sig selv i forhold til unge, som er ateister (OR=0,62). I denne analyse er det ikke signifikant beskyttende at være muslim i forhold til at være ateist (se Tabel 1).

Hvornår bruger de unge deres tro?

De unge er blevet spurgt om, hvornår de bruger deres tro. Som det fremgår af Figur 1, svarer knap hver tredje, at de ikke bruger deres tro. Tallet varierer dog meget i de forskellige grupper. For muslimer er det eksempelvis 8%, mens det for kristne er 40%, der ikke bruger deres tro.

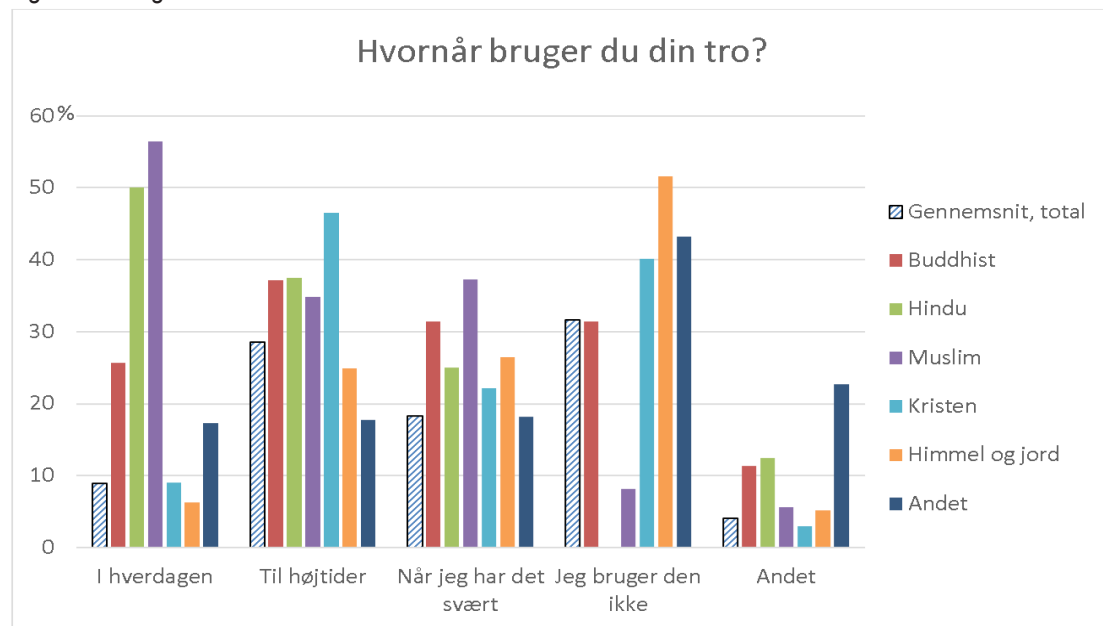
Næsten en tredjedel svarer, at de bruger deres tro ved højtider. Tæt på hver femte bruger deres tro, når de har det svært, mens 9% bruger deres tro i hverdagen.

Blandt de 18% unge som bruger deres tro, når de har det svært, er der en femtedel, som mener, at det ofte hjælper. Modsat mener knapt en femtedel, at det ikke hjælper dem. Resten (62%) svarer, at deres tro hjælper dem nogle gange.

Hvis de unge føler, at troen hjælper dem, er der signifikant færre, der skader sig selv, i forhold til hvis de ikke føler, at troen hjælper (19% vs. 28%, $p<0,05$).

Om de unge svarer, at de bruger deres tro eller ej, har ikke nogen signifikant betydning for, om de unge skader sig selv.

Figur 1: Tro og anvendelse

Grafen afviger fra 100%, da det er muligt at vælge flere svarmuligheder.

Konklusion

Der er 38% mindre risiko for at de unge skader sig selv, hvis de er kristne, i forhold til hvis de er ateister.

For nogle unge kan troen hjælpe, når de føler, at de har det svært.

Yderligere information

For yderligere information kan der rettes henvendelse til:

Sarah Grube Jakobsen, e-mail: sgj@cfsmail.dk eller Lilian Zøllner, e-mail: lz@cfsmail.dk.

Der kan endvidere findes oplysninger om projektet på centrets hjemmeside, www.selvmordsforskning.dk, under "Forskning", "Ungdomsbarometeret".

Center for Selvmordsforskning varetager forskning i selvmordsadfærd, registrering af selvmord og selvmordsforsøg samt vidensformidling. Centret er en selvstændig institution under Børne- og Socialministeriet.

